

Els bitllets locals paisatgístics (2a part)

A. TURRÓ I MARTÍNEZ

GISCLARENY (Berguedà). Tot el fons de l'anvers dels tres valors emesos el setembre del 1937 està ocupat per una vista panoràmica de la població amb la serralada del Cadí (2.400 m alt.) al fons i, al revers, un dibuix estilitzat representa l'ermita de Sant Martí dalt d'un turó.

GÓSOL (Berguedà). El fons de l'anvers dels bitllets emesos el juliol del 1937 per aquest Ajuntament està ocupat per una vista de la població al peu de la muntanya del Pedraforca, colossal bloc calcari amb dos pics, el Pollegó Superior (2.497 m alt.) i el Pollegó Inferior (2.200 m alt.) separats per la forca que dóna nom a la muntanya.

GUALBA (Vallès Oriental). A l'angle superior esquerre de l'anvers dels bitllets emesos el maig del 1937, s'hi representa el bonic salt d'aigua de 133 m d'altura del riu Gualba, als afores de la població.

GUISSONA (Segarra). Al revers dels tres valors dels bitllets emesos l'agost del 1937, hi figura, dins d'un oval, una escena camperola amb la magnífica font de quatre brocs d'arquitectura renaixentista i una alta torre situada als afores de la població.

HOSTALRIC (Selva). Al revers dels seus bitllets emesos el juny de 1937, s'hi veu una vista de les muralles medievals (segle XIII) que protegien la població, amb una de les seves altes torres cilíndriques fortificades.

HOSTOLES (Garrotxa). A l'anvers dels bitllets locals emesos l'1 de maig de 1937, segons un dibuix de l'artista A. Font, s'hi veu un racó del poble amb un pont sobre el riu Brugent.

La JONQUERA (Alt Empordà). A l'anvers dels bitllets d'aquest municipi s'hi veu un paisatge dels aiguamolls que envolten la població on creixen uns joncs, planta que ha donat el nom a la població.

JUST DESVERN (Barcelonès). El revers dels bitllets emesos el maig del 1937 està totalment ocupat per una vista del paisatge local, d'on sobresurt la fàbrica local de ciments Samson amb les seves dues altes xemeneies.

LLAVANERES (Maresme). Al revers dels bitllets d'aquest municipi, s'hi reprodueix l'edifici de la Casa Consistorial.

LLEIDA (Segrià). Dins d'un medalló, al revers dels tres valors dels bitllets de la capital del Segrià, hi figura l'edifici de la Seu Vella, d'estil gòticobizantí, començada a construir el 1202 i acabada el 1278, amb la seva torre campanar octogonal de 76 m alt. i el que resta del castell de la Suda.

LLEVANTÍ DE MAR (Baix Empordà). Tot l'espai del revers dels seus bitllets està ocupat per una vista panoràmica de la població junt amb un bell racó de la Costa Brava.

MALGRAT (Maresme). A l'anvers de tots els bitllets locals, hi figura, dins un cercle, la fotografia de la famosa estàtua grega de marbre la Victòria de Samotràcia; que data de la fi del segle III aC, obra mestra de l'escultura hel·lenística, que commemora la victòria naval de Demetri I de Macedònia a Salamina (306 aC), estàtua que fou descoberta a Samotràcia l'any 1863 i actualment és conservada al Museu del Louvre de París i que ha esdevingut un símbol genèric de Victòria.

MALLA i MIRAMBERC (Osona). Segons un dibuix de l'artista local Conrad Vi-llarubia i Garet, hi figura, tocant el marge esquerre dels bitllets locals de 50 cèn-tims, la gran masia Ricard, que fou habilitada com Ajuntament durant els anys de la guerra.

La MANRESANA (Segarra). Tot l'espai del revers dels bitllets locals està ocupat per una vista general de la població, segons un dibuix de l'artista Gil.

MARTORELL (Baix Llobregat). En els tres valors dels bitllets locals, s'hi representa, al revers, segons un dibuix de l'artista J. Alès, el famós i llegendari Pont del Diable, d'estil gòtic, construït el 1768 sobre les restes d'un antic pont romà que les aigües s'havien endut. S'hi destaca l'Arc de Triomf que presideix l'entrada del pont. Al fons, s'hi veu la silueta de la muntanya de Montserrat.

MIRAVET (Ribera d'Ebre). Al revers dels seus bitllets, hi figura una vista panoràmica del poble amb el riu Ebre als seus peus i, al fons, el castell bastit pels àrabs dalt d'un tossal de 220 m alt., el qual fou cedit l'any 1153 a l'orde dels Templers que el restaurà.

MOIÀ (Bages). Al revers del bitllet local de 25 cèntims, hi figura el dibuix de l'estàtua de Rafael Casanova i Comes, fill de Moià (1660-1743), erigida a la plaça del seu nom. Casanova fou cap de la capital catalana i dirigí la defensa de Barcelona contra les tropes francoespanyoles en la Guerra de Successió contra Felip V (1705-1715) fins a la caiguda de la ciutat l'11 de setembre de 1714, en que caigué ferit. Amb la derrota, Catalunya perdé la seva llibertat nacional i quedà sotmesa a Espanya.

MOLINS DE LLOBREGAT (Baix Llobregat). Tot l'espai del revers dels bitllets locals de 50 cèntims i 1 pesseta està completament ocupat per la fotografia del pont neoclàssic de 340 m de llargada amb quinze arcades sobre el riu Llobregat, dit de Carles III i construït del 1763 al 1767 per l'enginyer Pedro Martín Cermeño.

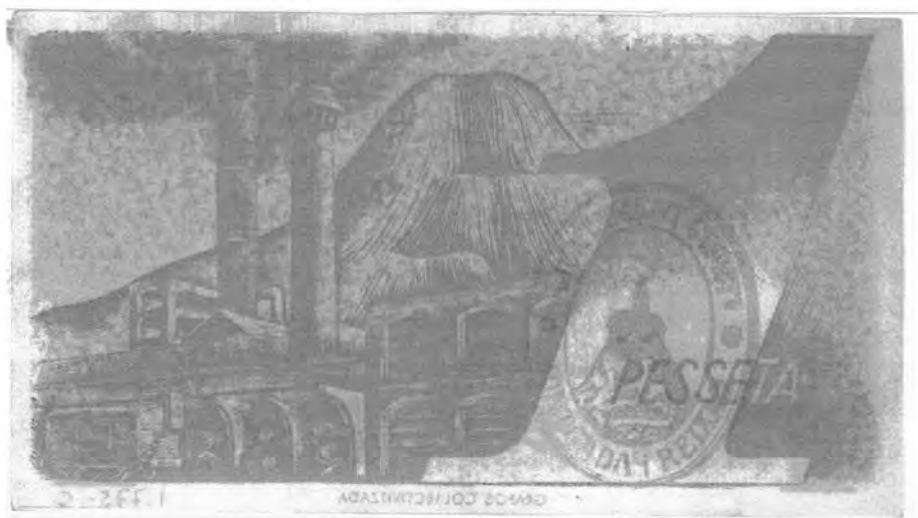
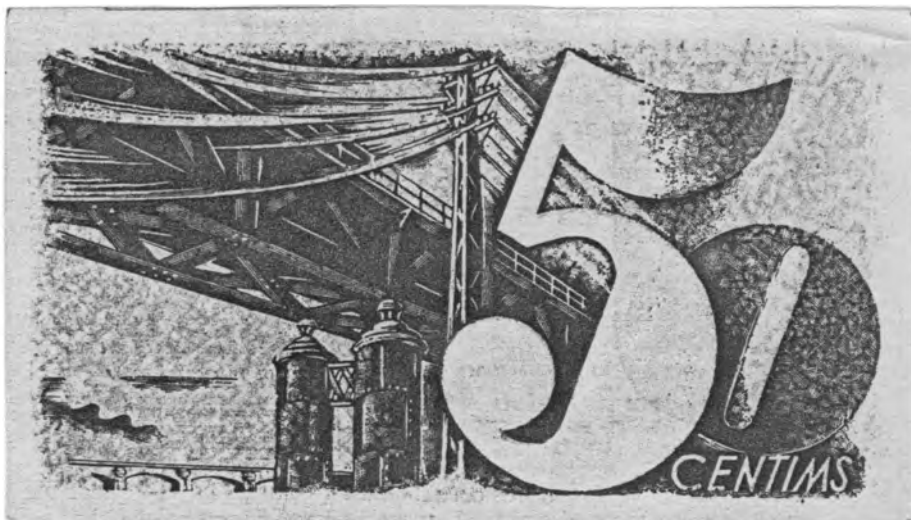
MONISTROL (de Montserrat). Al revers dels bitllets rodons de 10, 15 i 25 cèntims d'aquesta població, s'hi veu, junt amb l'escut català, la silueta de la muntanya de Montserrat.

MONTBLANC (Conca de Barberà). En els primers bitllets locals d'aquesta població, tot l'espai del revers està ocupat per un dibuix representant el conjunt monumental de les muralles del segle XII d'un perímetre de dos quilòmetres, amb algunes de les trenta-quatre torres i portes de què constava. S'hi veu també el portal de Babé i el campanar de Sant Miquel. En els bitllets emesos el juny i el desembre del 1937, s'hi veuen, al fons de l'anvers, diverses vistes parcials de la població i, en el valor de 25 cèntims de l'1 d'octubre del 1937, s'hi veu, també a l'anvers, una vista de la ciutat amb el pont gòtic de tres arcades sobre el riu Francolí.

MONTCADA i REIXAC (Vallès Occidental). Al revers dels bitllets de 50 cèntims emesos el maig del 1937, s'hi veu un dibuix de l'artista barceloní Enric Clusellas representant el pont metàl·lic del ferrocarril sobre el riu Besòs junt amb una línia elèctrica d'alta tensió i, al revers del valor d'1 pesseta, hi figura un detall de la fàbrica de ciment Portland/Asland amb dues grans xemeneies amb; al fons, el turó de Montcada, de 296 m alt.

MONTELLÀ i MARTINET (Cerdanya). A l'anvers dels seus bitllets locals, s'hi veu una magnífica vista panoràmica de la serralada del cadí i, dins d'un cercle, l'antic castell de Montellà. El revers està totalment ocupat per una vista general del poble de Martinet amb el riu Segre.

MONTMANY (FIGARÓ) (Vallès Oriental). Tot l'espai del revers dels tres valors emesos l'abril del 1937 (2a emissió) està ocupat per una vista general del poble del Figueró amb, en primer terme a l'esquerra, l'edifici de l'Hotel Congost. Al fons, s'enlaira el turó de Segué en el massís del Tagamanent.

NAVÀS (Bages). En els bitllets locals emesos l'11 de juny de 1937, hi figura, al revers, una vista panoràmica de la població estesa als peus de la serralada Castelladral.

OLÓ (Bages). Tot l'espai del revers dels bitllets locals està ocupat per una vista panoràmica del poble, encimbellat sobre una muntanyola en la part coneguda pel Cingle del Castell, on es destaca el campanar de l'església parroquial, que data del 1416, i les restes de l'antic castell, que data de final del segle IX, tot segons un dibuix del dibuixant Artigas.

OLOT (Garrotxa). Tot l'espai del revers dels seus bitllets locals està ocupat per la reproducció d'un paisatge local tret d'un quadre del pintor olotí Joaquim Vayreda i Vila, segons un dibuix de l'artista barceloní Xavier Nogués i Casas.

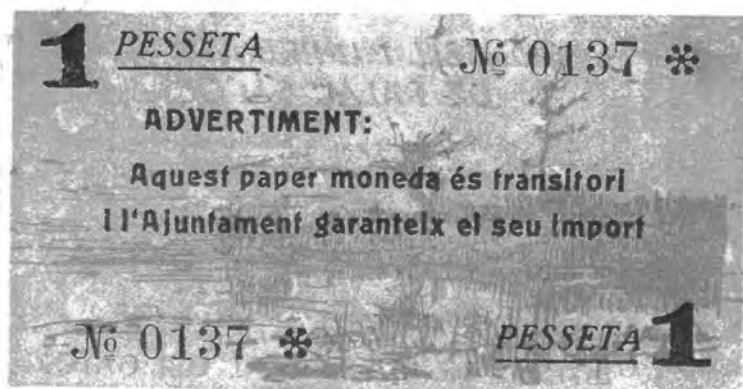
OLVAN (Berguedà). A l'anvers dels seus bitllets locals, s'hi veu un dibuix amb una gran fàbrica amb les xemeneies fumejants, testimoni de la important indústria fabril local.

ORGANYÀ (Alt Urgell). Tot l'espai del revers de la segona emissió de bitllets d'aquest poble està totalment ocupat per la fotografia del grup escolar local Mes-tre Cases.

PALAU SACOSTA (Gironès). En els bitllets locals del sol i únic valor d'1 pesse-
ta emesos el 15 de maig de 1937, tot l'espai del revers està ocupat per la reproduc-
ció d'un paisatge local del pintor olotí Joaquim Vayreda.

La PALMA DE CERVELLÓ (Baix Llobregat). En els bitllets locals emesos el 9
de setembre de 1937, hi figura, a la dreta del revers, la silueta de la península Ibè-
rica suportant una matrona, amb corona mural, simbolitzant la República Espan-
yola i, a la dreta, l'estàtua del popular Manelic, el típic pastor català creat pel dra-
maturg Àngel Guimerà en la seva obra Terra Baixa (1896).

El PAPIOL (Baix Llobregat). En el sol i únic valor d'1 pesseta dels bitllets emesos el 6 de maig de 1937, tot el fons del revers està ocupat per una vista parcial de la famosa curiositat geològica local les Escletxes, esquerdes naturals, algunes de les quals arriben als 15 m de fondària. A l'anvers, dins d'un medalló, s'hi veu el castell medieval del Papiol al puig de Sant Pere, ja citat el 1116, el qual s'enderrocà parcialment en el terratrèmol del 24 de maig de 1948 i que avui és restaurat.

PAU DE SERT (Garrotxa). A l'anvers dels bitllets de 50 cèntims emesos el 25 de maig de 1937, s'hi reproduïx el magnífic finestral gòtic del castell feudal local. En aquests bitllets, i també en els d'1 pesseta, hi veiem, a la dreta del revers, una bonica vista d'un típic carrer porxat d'aquesta medieval població.

PERPÈTUA DE MOGODA (Vallès Oriental). Tot l'espai de l'anvers dels bitllets de 50 cèntims emesos el 2 de maig de 1937, està ocupat per una vista panoràmica de la població en la qual destaca el cementiri dalt d'un turó.

PINEDA DE SEGARRA (Segarra). El revers dels bitllets locals emesos el 2 d'agost de 1937 està ocupat per un detall del paisatge local que representa una bonica pineda segons un dibuix de l'artista Artigas.

El PINELL DE BRAI (Terra Alta). En els quatre valors dels bitllets locals emesos en data que no coneixem exactament del 1937, hi figura, al revers, la fotografia del gran edifici del Cellar Cooperatiu i Sindicat Agrícola local, obra de l'arquitecte Cèsar Martinell i Brunet el 1920.

PINS DEL VALLÈS (Vallès Occidental). L'espai del revers dels bitllets locals emesos el 12 de maig de 1937 està ocupat per una vista panoràmica de la vila amb la muntanya de Sant Llorenç de Munt (1.100 m alt) al fons i, en primer terme, una locomotora dels ferrocarrils de Catalunya que enllacen la vila amb Barcelona.

El PLA DE CABRA (Alt Camp). En els bitllets de 50 cèntims emesos el 10 de setembre de 1937, s'hi veu, a l'anvers, un detall de la població amb un molí paperer mogut per una sínia i, a l'anvers del valor d'1 pesseta, hi veiem una gran fàbrica de lones, principal producció tèxtil local, amb un sol radiant al fons, segons uns dibuixos de P. Domingo.

Les PLANES D'HOSTOLES (Garrotxa). Al revers dels primers bitllets locals d'aquesta població, s'hi veuen unes espigues de blat i una fàbrica amb les xemeneies fumejants, simbolitzant l'agricultura i la indústria local, segons un dibuix de D. C. P. En l'emissió de l'1 de juliol de 1937, s'hi reprenen a l'anvers, els símbols a l'agricultura i la indústria de l'anterior emissió, però en un estil més modernista, dibuixats ara per Juli Pallí i Vilaseca, fill de la vila i que n'era, precisament, l'alcalde.

La POBLA DE CLARAMUNT (Anoia). Al revers dels bitllets locals de 25 cèntims, 50 cèntims i 1 pesseta, s'hi veu, al cim d'una muntanya de 452 m d'altura, el castell de Claramunt ja esmentat el segle X, i que fou derruït i reconstruït el darrer terç del segle XV, i una torre de guaita.

La POBLA DE LILLET (Berguedà). En els seus bitllets de 25 cèntims, 50 cèntims i 1 pesseta, el bonic dibuix del revers representa el vell pont romànic de pedra sobre el riu Llobregat, interessant vestigi de l'edat mitjana (segle XIV).

La POBLA DE SEGUR (Pallars Jussà). En els bitllets locals emesos el 6 de juliol de 1937, tot el revers està ocupat per una invocació a la indústria i a l'agricultura amb unes fàbriques amb les xemeneies fumejants, una línia elèctrica d'alta tensió i un camperol llaurant amb una parella de cavalls.

POBLE DEL LLIERCA (Garrotxa). En tots els bitllets emesos per aquesta població, tot el fons del revers està ocupat per la vista d'un detall del paisatge local amb la presa sobre el riu Fluvià.

